

Kursplan

Fakulteten för hälso- och livsvetenskap
Institutionen för kemi och biomedicin

1BK023 Livets kemi, 15 högskolepoäng
The Chemistry of Life, 15 credits

Huvudområde

Biomedicinsk vetenskap
Kemi

Ämnesgrupp

Medicin

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2010-06-15.

Reviderad 2026-01-13. Förkunskapskravet är kompletterat med ämnen enligt GY25

Kursplanen gäller från och med hösttermin 2026.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet + Matematik 2a / 2b / 2c, Naturkunskap 2. Naturkunskap 2 kan ersättas av Fysik 1a/1b1, Biologi 1 och Kemi 1.

Eller:

Grundläggande behörighet samt Matematik nivå 2a eller nivå 2b eller nivå 2c, Naturkunskap nivå 2, eller motsvarande. Naturkunskap nivå 2 kan ersättas av Fysik nivå 1b eller nivå 1a1, Biologi nivå 1 och Kemi nivå 1.

Mål

Delkurs 1 Kemiska föreningars egenskaper och reaktioner, 7 hp

Studenten ska efter avslutad delkurs kunna:

- redogöra för hur grundämnen och kemiska föreningar är uppbyggda och hur deras egenskaper kan förklaras;
- redogöra för olika typer av kemisk bindning inklusive intermolekylär växelverkan;
- skriva kemiska reaktionsformler, utföra enklare beräkningar och föra stökiometriska resonemang;
- redogöra för principerna bakom kemisk jämvikt inklusive Le Châteliers princip;
- förklara pH-begreppet, neutralisation, starka syror och baser samt diskutera buffertverkan och relatera det till förhållanden i celler och organismer;
- använda begreppen oxidation, reduktion och hur de relaterar till antioxidanter;
- redogöra för faktorer som påverkar en kemisk reaktions hastighet;
- redogöra för de tre aggregationstillstånden;
- redogöra för ytaktiva ämnens natur och funktion samt
- redogöra för olika organiska ämnesklassers struktur och egenskaper.

Delkurs 2 Den levande organismens molekyler och ämnesomsättning, 7 hp

Studenten ska efter avslutad delkurs kunna:

- översiktligt redogöra för grunderna för de energiomsättningar som sker vid kemiska reaktioner;
- förklara begreppen giftig, toxin, dos, organisk och syntetisk i ett kemiskt perspektiv;
- översiktligt redogöra för eukaryota cellers uppbyggnad;
- schematiskt kunna beskriva biokemiskt viktiga molekylers (aminosyror, proteiner, vitaminer, kolhydrater, lipider, nukleotider, nukleinsyra) struktur, egenskaper och funktion;
- redogöra för huvuddrag och principer vid replikation, transkription och proteinsyntes;
- redogöra för huvuddragen i metabolism och matspjälkning samt
- översiktligt redogöra för principer för analys och kvantifiering.

Delkurs 3 Laborationer, 1 hp

Studenten ska efter avslutad delkurs kunna:

- under handledning genomföra laborationer samt
- skriftligt redogöra för laborations genomförande och dess resultat.

Innehåll

Livets kemi omfattar kemi utifrån vardags- och hälsoperspektiv:

Delkurs 1 Kemiska föreningars egenskaper och reaktioner, 7 hp

Kemiska grundbegrepp, formelskrivning, stökiometri. Periodiska systemet. Kemisk bindning. Jämviktslära. Syror-baser. Oxidation och reduktion. Kolföreningars uppbyggnad, namngivning och egenskaper.

Delkurs 2 Den levande organismens molekyler och ämnesomsättning, 7 hp

Grunder i termodynamik. Cellers biokemiska uppbyggnad. Biomolekylers struktur, egenskaper och struktur-funktionssamband. Den genetiska koden, hur genetisk information lagras, överförs och används. Energimetabolism, speciellt kolhydratmetabolism.

Delkurs 3 Laborationer, 1 hp

De laborativa delarna omfattar studier av kemisk jämvikt, pH, pH-buffert och pH-titrering, reduktion-oxidation, enzymaktivitet och DNA-extraktion.

Undervisningsformer

Undervisningsmomenten utgörs av föreläsningar, gruppdiskussioner, seminarier och laborationer.

Deltagande i laborationer, gruppdiskussioner och seminarier är obligatoriskt.

För distansstudenter krävs tillgång till internet och dator med headset.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Delkurs 1 och 2 tenteras skriftligt och betygsätts med Väl Godkänd, Godkänd eller Underkänd.

Delkurs 3 examineras genom skriftliga laborationsrapporter och betygsätts med Godkänd eller Underkänd.

För betyg på hela kursen sammanvägs betygen på delkurserna i relation till deras omfattning.

Bedömningskriterier för betyget godkänd framgår av mål (se ovan).

En första omtentamen erbjuds inom sex terminsveckor.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle.

Kursvärderingen genomförs anonymt.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Raymond, K.W. *General, organic & biological chemistry: an integrated approach*.
John Wiley & Sons, eText: ISBN-13: 978-1-118-54963-6. Senaste upplagan.

Wikipedia, The Free Encyclopedia, <http://en.wikipedia.org> ca 30 sidor